

PREGLED STANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA VOZNIKOV TOVORNIH VOZIL IN AVTOBUSOV V OBDOBJU 2018 – 2022

1. Prometne nesreče in posledice v zadnjih petih letih voznikov TOVORNIH VOZIL

LETO	Št. PN z udeležbo TV	Št. PN – povzr. voznik TV	Delež	Posledice na voznikih TV			Posledice na udeležencih - povzr. voznik TV		
				Umrli	Hudo tel. pošk.	Lažje tel. pošk.	Umrli	Hudo tel. pošk.	Lažje tel. pošk.
2018	2601	1701	65%	5	8	141	14	41	418
2019	2793	1630	58%	3	13	113	6	37	374
2020	2183	1409	65%	2	6	117	6	26	339
2021	2426	1537	63%	5	11	117	17	38	327
2022	2528	1627	64%	6	21	132	7	49	380
Sprememba 2018/2022	-3%	-4%	-2%	20%	163%	-6%	-50%	20%	-9%
Sprememba 2021/2022	4%	6%	2%	20%	91%	13%	-59%	29%	16%

V letu 2022 so bili vozniki tovornih vozil udeleženi v 2.528 prometnih nesrečah oz. v vsaki 7. prometni nesreči v na cestah v Sloveniji (v zadnjih letih enako razmerje). V letu 2022 so povzročili 1.627 prometnih nesreč oz. 64 % vseh prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi. Število prometnih nesreč z udeležbo voznikov tovornih vozil se je do leta 2019 povečevalo, v letu 2020 pa je zabeležen padec, kar je posledica ukrepov za zajezitev epidemije COVID-19. V letih 2021 in 2022 se je število prometnih nesreč z udeležbo tovornih vozil ponovno začelo povečevati.

Na slovenskih cestah je v letu 2022 v prometnih nesrečah, ki jih je povzročil voznik tovornega vozila, umrlo 7 udeležencev cestnega prometa (-59 %), 49 udeležencev je bilo hudo telesno poškodovanih (+29 %), 380 pa je bilo lažje telesno poškodovanih udeležencev (+16 %). Od 7 umrlih, je bilo 6 umrlih voznikov tovornih vozil, hudo telesno poškodovanih voznikov tovornih vozil pa je bilo 21 (91 % več kot v letu 2021). Lažje telesno poškodovanih voznikov tovornih vozil je bilo 132.

Za tovorna vozila štejejo vsa vozila, ki so registrirana kot tovorna vozila (npr. lahko tudi manjša vozila za prevoz tovora kot npr. VW Caddy...).

2. Umrli potniki v TOVORNIH VOZILIH v obdobju 2018 – 2022

LETO	2018	2019	2020	2021	2022
Umrli potniki v TV	0	0	0	2	1

V letu 2022 je kot potnik v tovornem vozilu umrl 1 udeleženec (ilegalen prevoz, potnik ni sedel na sedežu).

3. Umri udeleženci – povzročitelj voznik tovornega vozila

Udeleženec	2018	2019	2020	2021	2022*	SKUPAJ v letu
kolesar	1	0	1	5	0	7
ostalo	0	0	0	0	0	0
pešec	5	2	1	1	1	10
potnik	2	1	1	2	0	6
voznik motornega kolesa	0	1	1	4	0	6
voznik osebnega avtomobila	1	0	0	0	0	1
voznik tovornega vozila	5	2	2	5	6	20
SKUPAJ (kategorija udeleženca)	14	6	6	17	7	

*- v določeni smrtni prometni nesreči v letu 2022 še ni določen povzročitelj, lahko se število umrlih poveča za enega udeleženca.

V zadnjih 5 letih je zaradi voznikov tovornih vozil umrlo največ pešcev (10 umrlih) ter voznikov tovornih vozil samih (20 umrlih). V letu 2022 je umrlo največ voznikov tovornih vozil samih (6 umrlih) in 1 pešec. Skupno število umrlih ranljivih udeležencev v obdobju 2018 – 2028 je bilo 23 oz. 46 %

4. Povzročitelji prometnih nesreč – vozniki tovornih vozil po državljanstvu

LETO	VOZNIK SLOVENSKI DRŽAVLJAN				VOZNIK TUJ DRŽAVLJAN			
	Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih			Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih		
		S	H	L		S	H	L
2018	997	9	28	299	659	5	12	107
2019	942	4	29	271	683	2	8	103
2020	869	3	14	252	534	3	10	87
2021	860	8	19	239	666	9	19	87
2022	933	4	34	263	690	3	15	117
LETO	Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih			Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih		
		S	H	L		S	H	L
2018	60%	64%	70%	74%	40%	36%	30%	26%
2019	58%	67%	78%	72%	42%	33%	22%	28%
2020	62%	50%	58%	74%	38%	50%	42%	26%
2021	56%	47%	50%	73%	44%	53%	50%	27%
2022	57%	57%	69%	69%	43%	43%	31%	31%

Večina prometnih nesreč voznikov tovornih vozil v Sloveniji povzročijo domači vozniki, vendar se delež zmanjšuje. V letu 2022 so tako domači vozniki tovornih vozil povzročili 933 prometnih nesreč oz. 57 % (60 % v letu 2018). Zaradi povzročitelja prometne nesreče, domačega voznika tovornega vozila, so v letu 2022 umrli 4 udeleženci cestnega prometa, 3 pa so umrli zaradi tujih voznikov tovornih vozil. V letu 2022 je bilo 69 % hudo in lažje telesno poškodovanih udeležencev zaradi domačih voznikov tovornih vozil.

5. Vzrok za nastanek prometnih nesreč – povzročitelj voznik tovornega vozila v obdobju 2018 – 2022

Vrsta ceste	Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih			Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih		
		S	H	L		S	H	L
premiki z vozilom	2875	7	25	248	36%	14%	13%	14%
nepravilna stran/smer vožnje	1114	10	35	223	14%	20%	18%	12%
ostalo	989	6	18	114	12%	12%	9%	6%
neustrezna varnostna razdalja	948	1	10	425	12%	2%	5%	23%
neprilagojena hitrost	826	18	56	399	10%	36%	29%	22%
neupoštevanje pravil o prednosti	717	6	38	355	9%	12%	20%	19%
nepravilnosti v tovoru	208	0	1	9	3%	0%	1%	0%
nepravilno prehitevanje	169	2	8	39	2%	4%	4%	2%
nepravilnosti na vozilu	54	0	1	9	1%	0%	1%	0%
nepravilnost pešca	7	0	0	5	0%	0%	0%	0%
nepravilnosti na cesti	7	0	0	0	0%	0%	0%	0%

Najbolj pogosti vzrok pri prometnih nesrečah, ki jih povzročijo vozniki tovornih vozil je nepravilen premik z vozilom – 36 % vseh PN. Sledi mu nepravilna stran/smer vožnje z 14 % in neustrezna varnostna razdalja z 12 %. Zaradi neprilagojene hitrosti je umrlo največ udeležencev cestnega primeta in sicer 18 oz. 36 % umrlih. Sledi mu nepravilna stran / smer vožnje – 10 umrlih oz. 20 % ter premiki z vozilom – 7 umrlih oz. 14 %.

6. Vrsta ceste – povzročitelj voznik tovornega vozila v obdobju 2018 – 2022

Vrsta ceste	Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih			Št. PN - TV povzr.	Posledice na vseh udeležencih		
		S	H	L		S	H	L
NASELJE Z ULIČNIM SISTEMOM	3173	9	51	617	40%	18%	27%	34%
AVTOCESTA	1652	19	47	371	21%	38%	24%	20%
NASELJE BREZ ULIČNEGA SISTEMA	1089	3	20	209	14%	6%	10%	11%
GLAVNA CESTA I. REDA	416	4	18	139	5%	8%	9%	8%
REGIONALNA CESTA II. REDA	361	6	5	176	5%	12%	3%	10%
GLAVNA CESTA II. REDA	355	1	14	106	4%	2%	7%	6%
REGIONALNA CESTA I. REDA	304	4	14	82	4%	8%	7%	4%
HITRA CESTA	195	0	2	32	2%	0%	1%	2%
REGIONALNA CESTA III. REDA	189	2	14	47	2%	4%	7%	3%
LOKALNA CESTA	161	2	6	44	2%	4%	3%	2%
TURISTIČNA CESTA	19	0	1	3	0%	0%	1%	0%

Največ prometnih nesreč, ki jih povzročijo vozniki tovornih vozil, se pripeti v naselju z uličnim sistemom – 40 %. Sledi avtocesta z 21 % in naselje brez uličnega sistema s 14 %. Število umrlih udeležencev zaradi povzročiteljev voznikov tovornih vozil je največje na avtocesti – 19 umrlih oz. 38 % vseh umrlih. Sledi naselje z uličnim sistemom z 9 umrlimi oz. 18 %. Pri prometnih nesrečah s hudimi in lažjimi poškodbami sta prav tako na vrhu naselje z uličnim sistemom in avtocesta.

7. Uporaba varnostnega pasu pri voznikih tovornih vozil in potnikih

V letu 2022 je umrlo 6 voznikov tovornih vozil. Polovica jih je v času prometne nesreče uporabljala varnostni pas, en voznik varnostnega pasu ni uporabljal, pri dveh pa je uporaba ostala neznana. Umrli potnik ni uporabljal varnostnega pasu. Med 21 hudo telesno poškodovanimi vozniki tovornih vozil, jih je 17 uporabljalo varnostni pas – 81 % (91 %) delež uporabe, pri lažje telesno poškodovanih pa je bil delež uporabe 86 % (92 %).

8. Prometne nesreče in posledice v zadnjih petih letih voznikov AVTOBUSOV

LETO	Št. PN	Št. PN - AV povzr.	Posledice na voznikih AV			Posledice na vseh udeležencih		
			Umrli	Hudo tel. pošk.	Lažje tel. pošk.	Umrli	Hudo tel. pošk.	Lažje tel. pošk.
2018	334	129	0	1	1	2	5	45
2019	336	135	1	0	5	1	1	35
2020	191	52	0	0	4	0	0	10
2021	263	85	0	0	6	1	2	25
2022	312	92	0	0	5	0	3	37
Sprememba 2018/2022	-7%	-29%	0%	-100%	400%	-100%	-40%	-18%
Sprememba 2021/2022	19%	8%	0%	0%	-17%	-100%	50%	48%

V letu 2022 so bili vozniki avtobusov udeleženi v 312 prometnih nesrečah oz. 19 % več kot v letu poprej. V letu 2022 so povzročili 92 prometnih nesreč oz. 7 več kot v letu 2021. Število prometnih nesreč z udeležbo voznikov avtobusov se je do leta 2019 povečalo, prav tako število prometnih nesreč, ki jih je zakrivil voznik avtobusa. V letu 2020 se je delež občutno zmanjšal, kar je posledica manjšega avtobusnega prometa na slovenskih cestah (epidemija COVID-19). Na slovenskih cestah v lanskem letu v prometni nesreči, ki jo je povzročil voznik avtobusa, ni umrl noben udeleženec cestnega prometa, so bili pa 3 hudo telesno poškodovani, 37 pa lažje telesno poškodovanih. 5 voznikov avtobusa je v prometnih nesrečah utrpelo lažje telesne poškodbe. V zadnjem 11-letnem obdobju ne beležimo smrtnih žrtev med potniki na avtobusih.

9. Ugotovljene kršitve voznikov tovornih vozil in avtobusov

V letu 2022 (2021) je bilo pri voznikih tovornih vozil ugotovljeno 38.088 (40.256) kršitev CPP. Najpogostejše kršitve so povezane s hitrostjo – 9.974 (9.804), uporabo mobitela – 6.191 (7.062),

neuporaba varnostnega pasu – 4.005 (4.048), varnostna razdalja – 1.174 (802) in nepravilnost na tovoru – 1.682 (1.929).

Pri voznikih avtobusov je bilo v letu 2022 ugotovljeno 865 (624) kršitev CPP. Najpogostejše kršitve so povezane s hitrostjo – 229 (195), uporabo mobitela – 97 (74), neuporabo varnostnega pasu – 102 (52), varnostna razdalja – 13 (18) in nepravilnost na tovoru – 26 (28).

OPOMBA: podatki za leto 2022 so začasni in neuradni, datum obdelave 23. januar 2023.

Andraž Murkovič, Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, Ljubljana, 26. januar 2023.